

THREE CENTS in the U. S. of America **FIVE CENTS** Elsewhere

Букарешт, 14 грудня.— Вчора тут офіційно повідомлено про розстріл трьох даляців-румунів, засуджених на смерть під закидом шпигунства за користь Америки. Розстріляно одного полковника, одного майора й одного столичного адвоката.

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає

Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ГАЗЕТНІ ТРУДНОЩІ

Ми вже багато разів самі писали про недомогання нашого часопису, чи взагалі української преси в Америці. Тому і не дивуємось, коли інші критикують нас, особливо коли ті критичні зауваги видивляють наші рідні, які щойно прибули до Америки. Для нас це природне явище і треба було б навіть журитись, коли б цього не було. Бо ми переконані, що при допомозі свіжих сил, які глибоко відчувають потребу доброї української преси і бодай одного репрезентативного українського щоденника в Америці, згодом нам таки пощастить досягнути такого, що вже задовольнить нас усіх.

Та це легко не прийде! Кожний наш дотеперішній поступ здобували ми в нашому національному і культурному житті теж і на американському ґрунті тільки великим трудом. Не інакше буде з новим поступом, не зважаючи на поважне число нових культурних і патріотичних сил, якими збагатилася наша спільнота останніми роками. Нашим новим силам треба знати, що коли наше життя в Америці не має такого розмаху, як воно його мало на рідній землі, чи навіть у скитальчих таборах в Німеччині, то на це є серйозні причини. Це відноситься теж і до української газети, української книжки, українського театру і т. п. Деякі з нових наших імігрантів вважають, що це тільки ми, американські українці, остасмо позаду інших етнічних груп. Вони, наприклад, пишуть, як добре редагована польська преса в порівнянні з українською. Але при цьому не беруть до уваги, що поляків в Америці нараховується 5 до 6 мільйонів. Не знаємо, чи так є, але це певне, що в такому Шікаго є їх більше, ніж у Варшаві. Є, отже, для кого видавати часописи і є кому читати, бо подібних міст є більше. Проте, як ми вже не раз писали, польські часописи в Америці, які проіснували по 50 і більше років, почали так нагло зникати, що преса, яка ще залишилась, вдарилася на тривогу. Провалювались навіть часописи, що їх перед другою війною почали видавати з грубим закладовим капіталом і найкращими, теж і з Польщі спроведженими редактерськими силами. Знову ті газети, що залишились, натрапляють на такі самі і подібні труднощі, з якими доводиться змагатися українській пресі. Поляки, що тепер прибувають з Європи, критикують їх мабуть в подібний спосіб, як критикують українську пресу б. українські скитальці. Інакше не мав би потреби про це заговорити довголітній редактор ньюйоркської газети "Нови Сьвят", яку вважають американські поляки найкраще редагованою з усіх тут видаваних польських газет. Отже цей редактор (П. П. Поллус) в тій газеті з 12-го грудня відзивався до "грінгорнів", себто до "найновіших читачів", рекомендуючи їм терпеливість в критиці, заки вони познайомилися з відносинами і розуміють, чому треба віддавати чимало місця "льокальним справам", деяким особам-діячам, чому введено деякі "рубрики" в газеті, а навіть, чому є "такі а не інші стилі редакції". Згодом, пише цей редактор, новий читач "звине навіть до Тарзана", а ще пізніше до "напрямних газет, її атмосфери та клімату". Новий читач — пишеться там далі — може не знайде в цій газеті, "новин про сьварні", до яких звик; може, "щось дразнить, а може й заболить", читаючи ту нову газету, але згодом він пізнає, що то його "рідний часопис, вільний і поступовий". Тому, не зрікаючись свого права критики, радить читати цей часопис "терпеливо, спокійно" та намагатися "розуміти, в яких важких обставинах є редагована рідна газета на чужині". Тоді щойно новий читач добачить "те добре, що є в тій газеті, її ясну думку, глибоке серце, тепло і щирість..."

Стверджуємо з присмигтю, що є багато, дуже багато нових читачів "Свободи", що якраз так до неї й відносяться.

Вороги власного здоров'я

На зїзді Американського Медичного Товариства який відбувся минулого тижня у Вашингтоні, радили лікарі між ін. теж над зарадою недугам, які походять з надуживання цивілізації. Газетні репортери зажартували собі в такий спосіб, що мовляв — лікарі хочуть записувати менше "цивілізації" як лік на деякі хронічні недуги. Лікарі приходили теж і до такого висновку, що "соціалізація медицини", як вони називають план през. Трумана щодо суспільної безпеки здоров'я, може нанесити їм згодом не меншу шкоду від тої, якої вже нині знають їхні пацієнти ізза надуживання найновіших засобів лікування, у яких спеціалістами виявляється не розрешені спеціальні, а пересічні сільські лікарі-практики. Між ними звернув на себе увагу на медичний зїзд 84-річний д-р Анді Голл, з місцевості Мавит Вернон, у стеїт Ліної, який у продовж своєї лікарської кар'єри допоміг народинам 3,000 дітей. Він, як і його співтовариші, вказуючи на змеханізування цивілізації, давали за приклад підготову жінок до материнства.

Спостереження в цій справі такі: дівчат чи молодих жінок приспособлюється дуже дбайливо до різних професійних занять, щоб заробити гроші, а не звертається належної уваги на їхнє найважливіше покликання: бути матерями. Коли вони працюють в борах чи в фабриках, їм постійно звертають увагу на точність і досконалість у праці. Коли прийде на світ перша дитина бюрвої секретарки, крамничної продавчині, бібліотечарки чи фабричної робітниці, тоді на дитину глядять як на бюрвоє знаряддя, яке треба втримати і направити так, як напр. направляється машину до писання. Маму вважається теж "машину". Дитині й матері приписується кількість калорій, означується точно години, коли треба давати молоко з пляшки, як міряти здоров'я дитини її періодичним важенням, точно вважається на приписані години для сну іт.п.

Друге спостереження: Важко хворих людей виликовують з їхньої недуги, а потім залишають їх їхній долі у шпиталі. Коли б їм хтось пригадав, як вони мають відзискати силу рук чи ніг чи інших членів тіла через належне живання і вправу, вони швидко вийшли б зі шпиталю і через перебування на дворі привчилися би до нового життя. Між тим залишення виздоровників у шпиталі переміняє їх на постійних інвалідів.

Ще гірше буває з людьми,

які зазнали покалічень або потовчень по фабриках та заводах. Такі люди зправила здаються на чужу допомогу підчас недуги. У першу чергу вони пробують дістати найбільшу нагороду чи найдовшу компенсацію за неспосібність до праці і використовують ці підмоги, щоб якнайдовше бути хворими. Вони вірять, що лікар та забезпечена установа мусять привернути їм здоров'я і поставити на ноги. Вони стараються якнайменше дбати за себе, попадаючи в різні недуги з причини безділ'я й ослаблених свій організм. Наслідок такий, що вони мусять бути здані на чужу ласку і стають тягарем для громадянства, а прецінь навіть таких, що мають поломані ноги або інші частини тіла, що не можна лікувати психологічно.

Та коли йдеться про фізичні недуги з причини психічних настроїв, то стверджено, напр., що 40 відсотків хронічного розвільнення шлунка має свою причину в нервозності. Маринар, який перебув два роки на Південній Пачифіку позбувся хронічного розвільнення шлунка. Як вернув додому і йому почали батьки безупинно докочувати, його недуга відновила. Щоб прийти наново до здоров'я, він вдарує зголосився як доброволець до служби в морнариці.

Епілепти дістають нападів теж у приступі нервозності. Цю недугу можна виликувати спокійним життям і психологічними засобами. Говорили лікарі теж і про розслабленість тепер чужо-ліки проти перестудії і висловилися про це жектично. Кажуть, що найкращий лік проти катару й перестудії є такий спочинок в ліжку. Матючі на увазі різні модерні пухляки вважають старе лікування через випиття чарки горілки за більше успішне. Коли діти дістають воніти, то маля п'є "кока-колу" і найуспішніша. Про такі ліки, як пеніцилін або стрептомицин лікарі висловлювалися з найбільшим признанням. Багато говорили теж про те, як то контролює нерви може причинитися до видужання.

Одначе загальне переконання лікарів є таке, що пацієнти самі не хочуть лікуватися і не хочуть бути здоровими. Вони думають, що лікар повинен бути чудотворцем.

Коли йдеться про надуживання цивілізації для здоров'я чи життя, лікарський зїзд звернув пильну увагу на спустошення атомової бомби і заважав, що наша країна занедбала приготувати цивільну оборону.

КУПИТЕ БОНДИ ПЕРЕМОГИ

Це почалося з України...

Призначення совєтського маршала Костянтина Рокосовського на уряд військового міністра Польщі та вступ його в склад Центрального Комітету Польської Комуністичної Партії, з одночасним виключенням із того комітету та з уряду польських національно настроєних комуністів (Гомулка) може дивувати в світі не одного політичного діяча чи журналіста. Нас — українців — цим новим московським маскаратами не здивуєш. Ми пережили ці трагедо-комедії вже від самого початку нашої боротьби проти московського большевицького імперіалізму. Пригадаймо факти:

В грудні 1917 року російська "Рада народних комісарів" під проводом Леніна оголосила війну Українській Народній Республіці і послала на Україну свою "червону гвардію". "Гвардія" складалася з добровольців із Московщини, що йшли на Україну по хліб. Але — для пропаганди — говорилось і писалося, що російське комуністичне військо йде "вишлювати Україну від капіталістів". Командували тим совєтським військом теж росіяни. Правда, для декорації взяли російські комуністи до себе збаламученого сина славного українського письменника М. Коцюбинського — Юрка; Також військовим комісаром Української Совєтської Республіки поставлено українця Василя Шахрая. Але на ділі вся влада була в руках полковника Муравйова та старого большевика Антонова. Цьому Антонову, що мав українське прізвище — Овсєнко — порадив Ленін відновити родове ім'я: так появилася "главоверх" Антонов-Овсєнко...

1919 року Москва вдруге послала своє військо здобувати Україну. Треба було Ленінові дати українцям "голову уряду Совєтської України". Сказано — зроблено. Він кликав до себе румунського комуніста, Християна Раковського і каже йому готуватися до виступу на Україну в ролі "українського прем'єра".

"Змилюється", казав Раковський до Леніна, "та ж я не маю ніякого відношення до України! Я ж румун..."

— Нічого, — заспокоював Раковського з хитрою усмішкою Ленін: — Пригадайте, чи не маєте якоїсь бабки-українки..."

Цей цинізм переконав Раковського, і він прийняв пропозицію Леніна. Пізніше, коли вдалося Москві кров'яно і голодом приборкати непокірну Україну, потреба в маскуванні зменшилася. Після кривавих чистки "націонал-комуністів" на Україні 1933 року (Хвильо-

вий, Скрипник і тисячі інших) Москва вже спокійно і явно володіє через своїх Хрушових на Україні, і вої мусять дякувати "великому Сталінові" та прославляти "старшого брата" — російський народ. Також російському языкові — "мові Леніна" приділено почесне місце в Україні, а мову українську поставлено на задній план.

Проголошена "незалежна совєтська Україна" вважається "нероздільною частиною Совєтського Союзу". Хто мав би іншу думку, мусить знати, що за такий "ухил" буде тяжко відповідати перед Москвою.

Те, що сталося в Україні від

С. А.

"УКРАЇНА І Ї НАРІД"

ЦІННИЙ ВКЛАД В РОЗЯСНЮВАЛЬНУ ЛІТЕРАТУРУ.

В обличчі напруженої світової ситуації, в добу "холодної війни" і атомових досвідів, що неодмінно доведуть до вибуху нового світового, цим разом вирішального, збройного конфлікту між Сходом і Заходом — справа пропаганди української справи, зокрема розяснення Заходові проблем Сходу Європи, мають першорядне значення. Радити тому треба, що наші політичні організації, наукові та культурні установи і поодинокі громадяни цій справі щораз більше і більше присвячують уваги та щораз більше вкладають зусиль до розроблення та розгорення питань зв'язаних із проблемою України.

В зустрічі із визначними політиками та громадськими і культурними діячами, зокрема із журналістами англо-саського світу, кожного українця раїть брак їхньої орієнтації та поінформованості в проблемах Сходу Європи, зокрема України. Читачу, напр., американські публікації та газетні статті, мало коли можна зустріти правильну оцінку української справи в світовому аспекті. В більшості ми не бачимо в них цього знання цим питань, якого хотіли б сподіватися; в більшості з них — Україна, це провінція Росії, а український нарід, якщо не вітка "великого російського народу", то нарід з антисемітським наставленням, нарід колаборантів тощо. Про таку опінію для українців дбають темні сили, що з душі і серця ненавидять усе українське. А маючи більше впливів і більш фінансові засоби — все це свідомо поширюють на Заході, а особливо в Америці, ці неправильні і кривдні думки про Україну і український нарід.

Ще треба багато часу, щоб кожний сирій громадянин в західних, зокрема, американських державах правильно орієнтувався в цих питаннях. На це, щоб світові відкривалися очі, треба буде немалих фінансових засобів і ще більше праці. Дотеперішня праця українських політичних, громадських, культурних установ та поодиноких громадян все ж дає щораз кращі наслідки. Українська справа знаходить серед політиків Заходу і журналістів щораз більше зацікавлення, що в великій мірі слід приписати найбільш переконливому фактові про гін українців до власної держави — рейдам УПА на Захід. В ній випадків ми мали нагоду переконатися, що студії української проблеми починали західні політики та журналісти з хвилиночужої зустрічі із вістями про горючі боротьбу УПА.

І для цього треба бути підготованими. Треба мати видання джерельного характеру, видання редаговані і написані авторитетними науковцями і вченими, настільні книги та атласи України та про Україну, її минуле, сучасне і майбутнє.

І хоч в цій діяльності зроблено вже немало, нова книга в англійській мові "Україна і її нарід" ("Ukraine and its People") зредагована проф. д-р І. Мірчук, при тісній співпраці проф. УВУ д-ра Кубійовича, проф. УВУ д-ра Кузеля, проф. Манітоского Університету д-ра Я. Рудницького, та професорів і науковців — д-ра М. Антоновича, В. Садовського, дипл. інж. Д. Димінського, — видана Українським Вільним Університетом в Мюнхені при фінансовій допомозі ЗУАДК — має першорядне значення.

Книга обговорює в систематичній формі всі проблеми зв'язані з Україною; її політичним, культурним, церковним, географічним, економічним станом, ілюструє ці питання мапами, діаграмами та статистичними таблицями. В передмові до книги проф. І. Мірчук, її редактор і співавтор, пише, що цю книгу яка англійському читачеві дасть загальні інформації про Україну, можна назвати "енциклопедією в мініатюрі". В передмові редактор книги складає подяку проф. Колумбійського Університету К. Манінгові, що написав для книги окремих розділ п. н. "Українці і англосаський світ".

"Україна і її нарід" інформуватиме англійського читача про розвиток української справи до 1939 року, а в додатку подає спольщені та зрозумілі назви українських місцевостей, рік та мови із їхньою правильною вимовою. Старанно опрацьований покащик імен та назв доповнює книгу.

Нова книга про Україну в англійській мові вимірює своє завдання, треба тільки подбати, щоб вона дійшла до рук тих, які мають будь-який сто-

(Продовження на стор. 4-тій)

(Додаток на стор. 3-тій)

ЧЕТВЕРТИЙ КОНГРЕС АМЕРИКАНСЬКИХ УКРАЇНЦІВ

ГЕН. О. ЗАГРОДСЬКИЙ ВІТАЄ КОНГРЕС ВІД УКРАЇНСЬКИХ КОМБАТАНТІВ

Привітання Конгресові від новоствореного в Злучених Державах Об'єднання б. Воляків Українців та від українських комбатантів взагалі склав ген. О. Загродський. Вітаючи Конгрес та бажаючи йому успіхів, він палкими словами дякував американським українцям за їхню дотеперішню допомогу у визвольних змаганнях України, зокрема за їх допомогу інвалідам української визвольної війни. Багато з колишніх українських воїнів опинилися тепер на вільній американській землі і вони створили своє Об'єднання, щоб зорганізовано включитися в місцеве громадське життя американських українців та разом з ними посилити нашу допомогу Рідному Краєві, що стоїть в затяжній боротьбі проти грізного московсько-совєтського ворога людства. Новою надією в цій українській боротьбі є створена на еміграції Українська Національна Рада і бесідник переконаний, що спільними зусиллями і жертвами українському народові пощастить перемогти в цій нерівній боротьбі та досягнути свою мету: Самостійну Соборну Українську Державу.

На цьому закінчено першу частину привітів та приступлено до чергової точки програми.

XVI. РЕФЕРАТИ

Цикл доповідей на Четвертому Конгресі Американських Українців започаткував

Д-Р ЛУКА МИШУГА: АМЕРИКАНСЬКІ УКРАЇНЦІ І ВИЗВОЛЬНІ ЗМАГАННЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ

Трагедія України вже не раз заставляла нас, американських українців, бути і радити в Вашингтоні. Теж не раз були ми вже в Мавит Вернон і складали вінці на гробі Джорджа Вашингтона. Нераз споглядали там на зелені гори і широкі Помаки та думали одночасно про Тарасову могилу над Дніпром і те все, що об'єднує двох великих Батьків американського й українського народів: Вашингтона і Шевченка.

Чи могло бути інакше? Тому 55 років був у Вашингтоні о. Григорій Грушка, перший редактор "Свободи", щоб шукати поради в наших справах. Про цей свій побут у Вашингтоні він написав так: "Оглядаючи Капітоль, я став говорити до стареньких нігров, котрий мав 80 років і замітав сходи Капітолю. Старенький сказав мені, що він чується дуже щасливим замітати сходи храму свободи, бо сьогодні він та його внуки є вільними. Чуючи ті слова старенького нігра, я почув біль під серцем і, обернувшись на бік, обтер сльози і подумав собі: Боже, Боже! Чи доживу я літ того нігра і чи побачу я Україну свободною? Ах, тоді я сходи під Капітолю вмивав би гарячими від радості слізьми".

Чи з подібними почуваннями не споглядаємо сьогодні теж і ми на цей Капітоль, де важиться доля уже не тільки Злучених Держав, але й цілого світу, в тому і Україні?

Перші українські імігранти не могли багато зробити для України, бо всю їхню енергію з'їдала боротьба за їх власне національне існування та за їх церкву. Навіть довголітня боротьба американських українців за самостійний греко-католицький епископат була на ділі боротьбою не тільки за своє церковне право, але теж і національне. Старим піонерам, що без ніякої допомоги видержували тут десятилетия років довгу і запеклу боротьбу за своє національне "Я" і не розпилились по російських церквах чи польських та словацьких костелах, треба сьогодні завдячувати те, що нова українська іміграція має до кого в Америці прибувати, бо інакше була б застала тут тільки таких виходців з України, що є і на цій вільній землі найгіршими ворогами змагань українського народу до волі,

соборності і самостійності.

В перших десятиліттях існування американсько-української іміграції американський український шадив буквально кожний цент і заощаджений так гріш вислав до старого краю, щоб викупити ґрунт чи відкопати хату, а потім, щоб свою дитину до вищих шкіл післати. Таким чином Українська Нація дістала багато вихованців за зароблені тут гроші інтелігентних сіл, адвокатів, учителів, священиків, що відзначились у суспільній праці й в боротьбі за волю України. Американський український, що кидав вивоз лийх долі й покидав улюблену рідну стріху в святому переконанні, що до неї скоро поверне як справжній господар, мав уже з природи, бунтуючись проти лиха, нахил до активізму і допомоги тому всьому, що цей активізм тут і в старім краю побуджує. Розумівши, що він тільки власними силами може врятувати власну хату і своє по-лі, американський український скоро почав розуміти, що й весь український нарід може врятувати себе тільки своїми власними силами і жертвами. Тому почав слати з Америки пожертви, спершу тільки на церкви по рідних селах, а згодом на читальні, кооперативи, народні доми, Рідну Школу тощо.

Перші українські імігранти в Америці, що звичайно прибували в такі оселі, де жили поляки, які на багато років скорше від них прибули, щоб знайти роботу і притулок, мусили громадою вписуватися до польського костела й першої польської братської організації та оплачувати польську газету. Якраз тоді йшла між американськими поляками широка дискусія на тему рятівництва Польщі й горою були ті, які голосили, що тільки революційне виховання може спасти Польщу. Але до тієї Польщі враховували поляки теж і Лемківщину... Цього хоч неграмотний й лихом прибитий перший український імігрант-лемко дуже не любив. Боліло його, коли йому читали, що в статуті тої організації, до якої він приступив, було, що "як жити, то для Польщі, а як терпіти і вмирати, то за Польщу". Випадало б і йому так терпіти. Йому здавалось, що він уже терпить, але терпить за свою Лемківщину, де його хата. Та скоро він пізнав, що терпіти — то ще замало. Виягледає, що ще чогось треба. Відповіддю на це стали такі кличі, що їх тому 46 років поширювано між американськими українцями:

ЗАКЛИК

ДО АМЕРИКАНСЬКИХ УКРАЇНЦІВ.

Від 1945 року в Європі серед незначної кількості емігрантів, умов провадять свої агенди українська червонохресна організація під назвою **Українська Санітарно-Харитативна Служба** (Скорочено: УСХС) з осідком своєї централі в Мінхені.

За 4 роки свого існування УСХС проробила величезну роботу, простягаючи опіку над українськими скитальцями осередками в усіх трьох зонах Німеччини та сусідніх із нею краях українського еміграційного розселення. Десятки тисяч самотніх наших старців, полонених, інвалідів, тяжко або невилічально хворих та вдів із сиротами діставали постійну допомогу від УСХС в одязі, догляді, медичних препаратах, грошових субвенціях і т. д., і т. д. Сотні студентів високим шкільним часом мали від УСХС стипендії, а тисячі хворих на туберкульозу в шпиталі і санаторіях одержували через УСХС допоміжні пакети, що в свій час їх вислали до Європи наші брати з-за океану. УСХС широко провадила також посередницьку акцію при розшуках наших скитальців близьких та рідних у всіх краях світу.

Організація УСХС черпала доходи свої фонди єдиної із зборів серед самих скитальців та користалася з принагідної допомоги обох Українських Церков. Лише зрідка приходила їй з допомогою Центральна Міжнародного Червоного Хреста в Женеві, а від 1948 р. вона почала діставати значну підтримку від ЗУАДКомітету.

В останньому півріччі багатотисячні маси трудоспосібних молодих скитальців родин виїхали з Європи до різних країв світу. На місці в Європі залишилися переважно старці, інваліди, тяжко хворі або вдови із сиротами. Умови праці і само існування так потрібної підтримки по-прежнему не мають можливості утримати свою червонохресну організацію, а чекають самі від неї на всебічну допомогу.

В цій тяжкій ситуації єдиним можливим виходом із становища було утворити в Америці Комітет для збору добровільних пожертв на цілі УСХС із осіб, що свого часу активно працювали в цій інституції в Європі. Стимулом для утворення цього Комітету було те, що нашим бездомним в Європі не допомогло ніхто, як тільки своя національна червонохресна організація, а ця організація не дістане, ні звідки фондів на своє утримання, як лише від своїх братів в Америці та в інших краях українського розселення.

Пересилаючи з оголошенням цього до всіх відомих Ко-

мітетові осіб і інституцій нумеровані листи для збору добровільних пожертв, Комітет зважає широке громадянство як із старої, так і нової еміграції ширю відгукнутися на його заклик та підтримати УСХС у Європі своїми пожертвами, чим буде дана можливість нашим покинутим там братам і сестрам пережити тяжке лихоліття.

Комітет звернувся до українських Владик в Америці з проханням поблагословити його збіркову акцію та окремо просить душпастирів усіх українських Церков зрозуміти вагу його заходів.

Зібрані пожертви пересилати на адресу скарбника Комітету:

Dr. Roman Osinchuk, 23 East 7th Street, New York 3, N. Y.

Сума пожертв із зазначених осередків і зборів будуть опубліковані в часописах, а контролю зібраних фондів спочиває в руках представників церковних і громадських організацій, які візьмуть активну участь у збірковій кампанії.

Часом збору пожертв на УСХС Комітет визначає місяць грудень 1949 р. та січень і лютий 1950.

За Комітет для допомоги УСХС в ЗДА:

**Д-р Ярослав Воевідка,
Д-р Тома Воробець,
Федір Дудко,
Д-р Тиміш Олесюк,
Д-р Роман Осінчук.**

„Україна і її нарід“

(Докладніше зі стор. 2-го)

Сунок до проблем Сходу Європи і України зокрема. Та не тільки до їхніх рук. Широкий загал англійсько-читаючої публіки з приємністю візьме до рук цю книгу. В листах до проф. Мірчука, проф. Сімсона, президенту Університету Аркадія в Новій Шотландії Ватсон Кірквел та шеф університетського відділу при американському військовому управлінні С. С. Вайн, підкреслюють, що книга написана в прекрасній англійській мові. Зокрема цінні заваги, що їх читаємо в листі п. С. С. Вайна:

„Я саме закінчив читати з великим зацікавленням вашу, незвичайно повчальну книгу про Україну. Я певний, що ця праця заповнить прогалину, яка існує в Америці і буде неоціненним джерелом інформації особам, які потребують автентичних інформацій щодо країни і її народу, які не легко дістати“.

А президент Аркадійського Університету, В. Кірквел в листі до проф. Мірчука пише: „Завдяки ласкавості п. дир. Р. І. Смука я саме одержав примірник вашого, гідного подиву тому „Україна і її нарід“. Дозвольте мені і вашим співробітникам погратувати за цей цінний і інформативний твір. Я сподіюся, що він сприятиме дійсним цілям розяснення в англомовному світі про майже невідому націю. А розяснення це вже давно потрібне“.

Проф. Г. В. Сімсон, неабиякий знарок української проблеми, пише:

„Ця книга є незвичайно цікава і вона подає не тільки звичайної інформації про Україну, але теж дещо з фольклору, філософії, літератури, мистецтва... Англійська мова добра, прямо не віриться, що це переклад“.

Книга „Україна і її нарід“, повинна дістатися не тільки до рук чужинців, але і стати настільною книгою кожного українця. Таку книгу завжди варто мати під рукою.

М. В. Дольницький.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ.

3 ЖИТТЯ ГРОМАДИ І ОРГАНІЗАЦІЙ

ШКАГО, ІЛЛ.

Небувалі успіхи Українського Оперного Ансамблю.

При битком набитій залі Шопен школи в Шикаго, відбувся в неділю, дня 20 листопада Концерт Українського Оперного Ансамблю. Більше тисячі слухачів в підсесеному настрої, вислухали двогодинного концерту.

Вже поява на сцені відомого шикагівського українця з концерту Капелі Бандуристів п. Михайла Мінського, викликала бурю оплесків. Його експресія, відчуття співакого, передається слухачам до тієї міри, що здавалося б всі співають разом з ним. Крім старого сольового репертуару, Ансамбль вводить уперше твори молодих українських композиторів, що дуже корисно пов'язують українське мистецтво минуле з сучасним. Власне п. Мінський, після Лисенкового „У мене був коханий рідний край“ та О. Нижанківського „В гаю зеленім“, проспівав арію з опери „Кармелюк“, що належить одному з визначніших молодих українських композиторів Вікторові Косенкові. Пан Мінський не співає, а живе українською піснею, і у його виконанні всі три згадані твори перенесли слухачів такий справді у „коханий рідний край“.

Пані Лідія Горн виконала на початку виступу пісню нещодавно помершого композитора Михайла Гайворонського „Як іхав до Гамерики“. Слова пісні, що їх виписав композитор з народних уст, змальовують поворот емігранти-українці в Україну. Здається у цю хвилину не було нікого на залі, щоб уявою не перенісся в минуле, і щоб перед ним не виринув образ української жінки, з вузлом на плечах, що повертається після років скитання в рідний край, під селянську стріху, де мала б на неї чекати „матуся“. Ще слід окремо пригадати її виринити арію з опери „Івасик-Телесик“ пера молодого композитора М. Фоменка.

Бас Михайло Ольховий ілюструє виконання мінімкою. Його арія з опери „Тарас Бульба“ була насолодою для найбільш вибагливих слухачів. З незрівняною легкістю й безпосередністю п. Ольховий виконав відому стрілецьку пісню „Ой у полі верба“, що принесла йому найбільш оплесків. Народна пісня „Казав мені батько“ в обробці М. Лисенка посилає умішлю на найбільш заміряних й непогідних обличчях.

Пані Наталя Носенко розпоряджає назвичайно чистим і милозвучним ліричним сопраном. „Вечірня пісня“ К. Стеценка, твір, що його часто можна почути з української сцени, в інтерпретації п. Носенко особливо чарував. Ліризм українського передвечір'я, захоплення, передає п. Носенко не лише з мистецькою, але здається з поетичною досконалістю. Дві жартівливі пісні О. Чешка „Чом-чом не прийшов“ та „Про чечотку“ знайшли в п. Носенко знов-же уважну інтерпретацію. Почерез п. Носенко, як зрештою почерез кожного соліста оперного ансамблю співає Україна. Якщо правда це, що пісня має свій дух, то п. Носенко

цей цінний і інформативний твір. Я сподіюся, що він сприятиме дійсним цілям розяснення в англомовному світі про майже невідому націю. А розяснення це вже давно потрібне“.

Всім присутнім було важко розставитися з своїми мистцями. Могутній амбасадор понесеної України, українська пісня, що в ній передана душа українського народу, й уся його трагічна історія, знайшла в особах виконавців справжніх майстрів. Слухачі, що не слухали, а переживали й сприймали усіми клітинами свідомості кожне слово пісні, були доказом того, що українці вміють любити й оцінювати своє Євшан-Зілля, свою українську пісню, нерозлучну подругу українця в усьому його житті.

Оперний Ансамбль записався в серіях шикагівських українців незатертими буквами. Вони теж устами свого представника склали широкі подяки ансамблеві та його керівникові п. проф. Богданові Пюркові, що несе весь тягар організації мистецького та музичного проводу в праці ансамблю.

В. Ш.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ.

ВУНСАКЕТ, Р. АЙ.

Свято Першого Листопада.

У неділю 6. листопада Українська Православна Громада і Допомоговий Комітет Злучених Організацій обхоронив Свято Першого Листопада. Воно почалося зранку, бо після обіднього Богослужб у церкві відбувалося паннахиди, до яких стали два священники, а це: митр. о. А. Касків і о. А. Берик при символічній могилі, яку поставлено по середині церкви з березовим хрестом. На ньому, прикрашеному хризантемами, видні написи: „Борцям за Волю“. При паннахиді співав мужеський хор під орудою Я. Марценюка.

В год. 3-тій відбувся в парадній залі концерт, під час якого вступне слово сказав Радний У. Н. Союзу, І. Кольський, а співані точки виконав хор. Реферат виголосив Іван Костинюк, свіжо прибулий з Європи. Крім того була деклямація Наді Ратко і Анни Рогожинської, сольо відіграно Д. Лисинським і промова о. А. Берика та кінцеве слово І. Тепер.

О. Берик згадав про нових громадян, яких 10 родин приїхала наша громада попри нашу квоту 5 родин, разом 15 родин з 51 особами.

Усіх тих людей громада погостила й склала жертви на їх хвилює приміщення, а під час свята зібрано \$171. З того вислано на У. Конгресовий Комітет \$25.

Спис жертводавців такий:

По \$5: Наталя Кузів, Андрій Королішин, Михайло Зарицький, о. Антон Берек, Розалія Борис, Михайло Кішак, Гнат Тепер, п. Бенковський, Йосиф Чагарин, Онуфрій Чубай; С. Тепер \$3; по \$2: Ю. Самборський, З. Гурник, Н. Герман, Н. Вещал, І. М. Маленчук, В. Липський, І. Назарик, Н. Суліма, З. Вустер, А. Суліма, З. Вустер, К. Копернюк, І. Кава, М. Чагарин, І. Болнар, І. Кацюба, І. Строчків, І. Сініський, Н. Глядик, Олія з Тавтон, О. Колісник, П. Стойко, П. Гнецьки, по \$1: Е. Тепер, П. Гук, М. Камфонік, І. Камфонік, М. Карась, М. Яцишин, Н. Лисинська, А. Сирова, А. Болнар, Р. Вещал, Т. Паньків, К. Корніцький, А. Борис, А. Глядик, Д. Лукеник, І. Ходорівський, П. Кацюба, В. Копитко, М. Кунь, М. Марлей, М. Оверко, І. Марчинюк, В. Річман, З. Вустер, В. Познанська, М. Гричук, Я. Зарівна, М. Литвинець, К. Бойко з Провіденс, Д. Сініський, П. Бабій, М. Сербай, А. Макал, І. Чагарин, К. Бойко, А. Касків, П. Кучеряк, Г. Паверс, А. Демус, А. Пророчок, К. Королішин, І. Околата, А. Стрик, Ю. Ходорівська, А. Сусла, М. Сініська, Д. Богота, О. Чагарин.

НА ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ“

Пожертви, надіслані на цю ціль, як теж добровільну доплату до передплати „Свободи“, потверджуємо з подякою проголошенням в цій рубриці.

Листа: ч. 38.

Відділ:

Жертва:

Відділ:	Жертва:	94	Борис Форський	2.00
Відділ:	Жертва:	98	Іван Дибач	2.00
Відділ:	Жертва:	102	Семко Вігнановський	2.00
Відділ:	Жертва:	103	о. Петро Петруш	2.00
Відділ:	Жертва:	104	Іван Савна	2.00
Відділ:	Жертва:	106	Stanley Magas	2.00
Відділ:	Жертва:	118	Іван Корбєцький	2.00
Відділ:	Жертва:	120	Бр. св. О. Николай	25.00
Відділ:	Жертва:	130	Mr. & Mrs. Harry Mykytyshyn	5.00
Відділ:	Жертва:	136	Роман Буней	2.00
Відділ:	Жертва:	143	Василь Колядок	2.00
Відділ:	Жертва:	143	Іван Білик	2.00
Відділ:	Жертва:	147	Захарія Гуцайлюк	2.00
Відділ:	Жертва:	191	James Gingersky	2.00
Відділ:	Жертва:	199	Василь Пиліг	1.00
Відділ:	Жертва:	206	Гук Петро	2.00
Відділ:	Жертва:	210	Михайло Маркін	2.00
Відділ:	Жертва:	221	Іван Г. Барабаш	3.00
Відділ:	Жертва:	221	Harry Bilesky	2.00
Відділ:	Жертва:	251	Семен Котич	2.00
Відділ:	Жертва:	259	Іван Бардочевський	2.00
Відділ:	Жертва:	259	Григорій Горін	2.00
Відділ:	Жертва:	286	Василь Чорний	2.00
Відділ:	Жертва:	292	Олександр Старко	2.00
Відділ:	Жертва:	296	Теодор Ковалюк	2.00
Відділ:	Жертва:	323	Дмитро Яремко	2.00
Відділ:	Жертва:	327	Марія Яремчук	2.00
Відділ:	Жертва:	330	Франко Сибіньський	2.00
Відділ:	Жертва:	369	Ів. Колтанюк	1.00
Відділ:	Жертва:	389	Михайло Кривий	2.00
Відділ:	Жертва:	398	Олександра Іванівна	2.00
Відділ:	Жертва:	430	Мирон Полухайло	5.00
Відділ:	Жертва:	476	Іван Флейтута	2.00

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ У. Н. С.

The Family Next Door...

By Post Day

"Let's Make Our Out-of-Town Calls Early, Too!"

There's nothing like Long Distance... when it comes to expressing Christmas Greetings to friends and relatives far away! But, to get the best service, don't wait until Christmas Eve or Christmas Day. Then, despite our new circuits and our best efforts, we're sure to be "snowed under" and many calls will be delayed.

1. Give your Long Distance operator the telephone number of the party you're calling, whenever possible.

2. Tell her whether you want a person-to-person call or will talk with anyone who answers.

3. Wait until she calls you back. If she asks you to hang up because all circuits are busy.

NEW JERSEY BELL TELEPHONE COMPANY

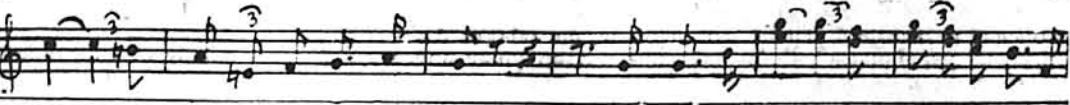
УВАГА - PHILADELPHIA, PA.

КОНЦЕРТ Української Капелі Бандуристів

під мистецтвом керівництва Г. Р. КИТАСТОВО

відбудеться в годині 8:30 ввечері

в Четвер, 29-го грудня (DECEMBER 29) 1949 р. в TOWN HALL, Philadelphia, Pa.

УВАГА! НЬО ЙОРК І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

В неділю 18-го грудня (Sun. Dec. 18) 1949 р.

У СТАЙВЕСОН ГАЙСКУЛ ПРИ ПЕРШІЙ ЕВНІ, (між 15. і 16. вул.) в Нью Йорку, в годині 7:30 ввечір

відбудеться

ВЕЧІР

присвячений

УКРАЇНСЬКІЙ ПОВСТАНСЬКІЙ АРМІЇ

Вечір улаштує ГРОМАДСЬКИЙ КОМІТЕТ, в склад якого входять Т-ва: „Об'єднання 6. Вояків України — Відділ Нью Йорк“, „Організація Оборони Чотирьох Свобід України“, „Переминь“, „Після“, „Союз Української Молоді Америки“, „Українське Гуманітарне Товариство“, „Український Спортивний Клуб“, „Українська Студент. Громада“.

В програмі свята: відкриття — п. ред. Василь Мудрий, доповідь — п. Микола Лебедь, хор „Боян“, Квінтет бандуристів під управою п. С. Гаушевського; сольоспів — п. Лисогір-Поліняк, сопран-оперова співачка: п. Лев Рейнгардич, баритон-оперовий співак: рецитали — Фортепіанний супровід п. Оля Дмитрієв.

Дохід призначений на потреби Місії УПА. — Вступ 1 дол.

До численної участі запрошує — Громадський Комітет.

Тикети до набуття: Surma, 11 E. 7th St.; Nasz Bazaar, 151 Ave. A.

УВАГА! — НЬО ЙОРК І ОКОЛИЦЯ!

В НЕДІЛЮ, 18. ГРУДНЯ 1949

ДОМІВКА О. Д. В. У.

20 East 8th St.

10. ВІДДІЛ ОРГАНІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОГО ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ В НЬО ЙОРКУ

запрошує все Українське Громадянство на

СВЯТОЧНІ СХОДИНИ

присвячені

ПОЛІТЛИМ В БОРОТБІ З МОСКВОЮ 359 ВОЯКАМ УКРАЇНСЬКОЇ АРМІЇ ПІД БАЗАРОМ.

Святочну промову виголосить п. Євген Повицький.

Початок у год. 6.

Управа 10. Від. ОДВУ.

Classified Advertising

FOR CLASSIFIED ADS CALL:
Worth 2-3056
2-3057
2-3058

ORGAN
Connsonata, Deluxe Model made by Conn. Band Instrument Co. Two-Manual, full pedal board. Regular price \$4,500. Forced to release franchise. For quick sale, \$1,995. Loomis Temple of Music, 837 Chapel St., New Haven, Conn. Tel. 5-0413.

BLUEPRINT MACHINE
Paragon-Revolute, Type A-3, 42" complete printer & developer. Original cost approximately \$4,000. Used in good condition; crated for shipment. Bachman Wholesale Co., 27 Herman St., Rochester 3, N. Y.

DESIGNER & ESTIMATOR
Towboats, Barge Construction, Graduate Naval Architect Preferred. EXP. References 1st Letter. Boys Williamson, Ingalls Shipbuilding Corp., Birmingham, Ala.

CLASSICAL RECORDS
Thousands Imported-Domestic, Instrumental, vocal operatic—many sets. MU 3-5298.

DOUGHNUT BAKERY—Retail-Wholesale. Complete Shop & Equipment, Illness, Reasonable. Owner, MAS-9422.

BRIDAL GOWNS
Made to Measure, Graciously Designed. We Use Finest Materials. \$125 for Brides Gowns, \$75 for Brides Maids Gowns. Telephone for Appointment. MADAM BENTLIA 2770 Kings Bridge Terrace, Bronx Kingsbridge 6-0905

КУПИТЕ БОНДИ ПЕРМОГИ

ЗБОРН ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ДЕРБН, КОНН. — Річні збори Тов. Запорозька Січ, від. 23, відбулися в неділю, 18 грудня, в годині 2. Пополудні, в церкві св. Миколая, 258. Просимо всіх членів прийти на збори, бо це дуже важливі справи до пологодження. Буде теж вибір уряду на 1950 рік. — За уряд: Д. Винник, предс.; А. Прескович, кас.; І. Виноковський, секр.

ПОНКЕРС, Н. П. — Тов. Подільська Січ, від. 8, повідомляє своїх членів, що річні збори відбулися в неділю, 18 грудня, в сали Амер. Укр. Клубу, 13 Вашингтон ул., в год. 2. Пополудні. Просимо членів прийти на збори, бо це дуже важливі справи до пологодження. Буде теж вибір уряду на 1950 рік. — За уряд: Д. Винник, предс.; А. Прескович, кас.; І. Виноковський, секр.

УВАГА!—ТРЕНТОН, Н. ДЖ. — Заходом тов. „Самопоміч“, в Трентоні, відбувається діточа **ВИСТАВА**, на котру завітано **Св. МИКОЛАЙ** з подарунками для дітей. Початок вистави в 6 год. вечора, дня 18 грудня 1949, в Клубі слов'янської громади при Second St. Ветун на виставу 50¢.

Управа.

ЧЕТВЕРТИЙ КОНГРЕС АМЕРИКАНСЬКИХ УКРАЇНЦІВ
(Продовження зі стор. 2-го)

„Нам треба бути революціонерами, такими бунтівниками, як був ним Вашингтон“, коли хочемо бачити рідну землю вільною, а себе на ній господарями.

Два роки пізніше, як в 1905 році піднялася революція в Росії, вже був вислід з такої нової науки, бо почато переводити між американськими українцями збірку на допомогу Українській Революційній Партії. Знову рік пізніше, в 1906 році, розпочато знову збірку, на „Боевий Фонд“, з якого вислано зараз \$5,000 трьом галицьким партіям: національно-демократичній, радикальній та соціалістичній, з допискою, що ці гроші призначені „на підтримання боевої акції“, на допомогу жертвам кривавих виборів, як теж тій молоді, що не кориться і покидає львівський університет за зневагу української мови. На це більшість розмовлено що акцію два роки пізніше, в 1908 році, у зв'язку з вбивством галицького намісника гр. А. Потоцького.

Першу світову війну вважали американські українці вже в часті в виходу в 1914 році подією, яка хоч „зросить українську землю кров'ю її рідних синів, але може принести Україні визволення“. Призначуючи \$1,000 на Фонд Визволення України, відозва конвенції У.Н.Союзу, що відбулася в Бюфало у вересні 1914 року, підкреслила так: „Ми, українці, де не жили б, не маємо причини бути приятелями Австрії, ні її союзників Німеччини... Коли Росія буде побита, може прийти або повне визволення України, або бодай внутрішній перестрій Росії, який дав би свободу всім народам, отже її українському“.

„Самостійна українська держава — це мріє кожного свідомого українця“ — писалося тоді. Українська Народна Рада, що тоді powstała, подала зараз збірку пожертв на рятівання українців, жертв війни, а Українське Інформаційне Бюро почало поширювати такі публікації про Україну, видані англійською мовою, як: Ukraine, by Bedwin Sands; Ukraine and Ukrainians, by Stephen Rudnitsky; Memorandum on the Ukrainian Question, by Yaroslav Fedorchuk; Russia, Poland and Ukraine, by Gustav Steffen.

Перший Український Сойм у Злучених Державих, що відбувся в Нью-Йорку в Купер Юніон (30 жовтня 1915) виступив у своєму меморіалі так: „Остаточна ціль українського руху є створення незалежної української держави, що обняла б землі, замешкані українцями“. Сойм цей зложив однудушну присягу, що всі як один вживуть усіх сил для визволення і добро України. Становище Сойму в українській справі було ширше обговорене й виправдане рядом статей, писаних чужинцями з визначними іменами, які зібрано в книжці „Ukraine's Claim for Freedom“, яку видано спільним накладом У.Н.Союзу і У.Р.Союзу.

На рятівання українців, жертв війни, вислала У.Н.Рада до Відня \$22,930, а через Кришчел Гералд \$12,500.

(Дальше буде)

ЩОБ ВЕСЕЛІ СВЯТА БУЛИ
купіть в СУРМІ:
РЕКОРДИ ДО ГРАМОФОНА

Альбом-коляди, з рекорди хорів ЗАВІТНЕВІЧКА \$3.96

Альбом, 10 рекорди Кошиця	\$11.50
Альбом, 12 рекорди хорів Думка	9.00
Альбом, 12 рек. приспів співачок, соля, дуети та класичні казали на оркестру	9.00
Альбом, 12 рекорди, Веселі, Гуморески	9.00
Альбом, 12 рек. до танцю, оркестра Олександра	9.00
Альбом, 12 рекорди до танцю, оркестра Сингера	9.00
Альбом, 3 рекорди опери Запорожців за Дунаєм	3.50
Альбом, 3 рекорди, дуети, Полоний і Шандоревич	3.65
Альбом, 10 рекорди до танцю Араменка	8.00

СВЯТОЧНА ПАЧКА на Різдвяні Свята займає: 5 фт. меду, 2 фт. опиханої пшениці, 1 фт. маку, оріхи, гриби, свички, стійний календар на рік 1950 книжечку про мід все за \$4.50 (дальше як 200 миль від Н. П. \$5.00).

АМЕРИКАНСЬКИЙ ТАПІРАТЕР — \$59.00
УКРАЇНСЬКИЙ, марин Роял — 69.00

Замовлення посилайте разом з грошми, скорше все дістанете. Також вислано С. О. Д. але треба прислати завітано. Адресуйте:

SURMA
11 EAST 7th STREET, NEW YORK 3, N. Y.

БРУКЛІН, Н. П. (Савт.) — Бр. св. О. Миколая, від. 293, відбулися річні збори в суботу, 17 грудня, в год. 8. Вечері, в залі церкви св. Миколая, 258 — 19 вул. (Савт). Порядок дня: Звіт з минулого року, вибір нового уряду. — П. Ріпка, гол.; Т. Пилипчук, кас.; Марія Демидчук, секр.

КАРТЕРЕТ, Н. ДЖ. — Тов. Запорозька Січ, від. 342, повідомляє всіх членів, що річні збори відбулися в неділю, 18 грудня, в годині 2. Пополудні, в церкві св. Миколая, 258. Просимо всіх членів прийти на збори, бо це дуже важливі справи до пологодження. Буде теж вибір уряду на 1950 рік. — За уряд: Ф. Гуляка, предс.; П. Головачук, фін. секр.; М. Гуцалюк, кас.; М. Котик, рек. секр.

РАЧЕСТЕР, Н. П. — Бр. св. Пасха, від. 217, повідомляє всіх членів, що річні збори відбулися в неділю, 18 грудня, в годині 2. Пополудні, в церкві св. Миколая, 258. Просимо всіх членів прийти на збори, бо це дуже важливі справи до пологодження. Буде теж вибір уряду на 1950 рік. — За уряд: П. Паснак, предс.; Т. Шурпот, кас.; А. Іванів, секр.

АЛЕНТАВН, П. А. — Бр. св. Арх. Миколая, від. 147, повідомляє всіх членів, що річні збори відбулися в неділю, 18 грудня, в годині 2. Пополудні, в церкві св. Миколая, 258. Просимо всіх членів прийти на збори, бо це дуже важливі справи до пологодження. Буде теж вибір уряду на 1950 рік. — За уряд: Р. Ракочий, предс.; І. Рудакевич, кас.; І. Федорак, секр.

ПОДЯКА
П. Імж. І. Гордишкови, котрий уможливив мені з дітьми перенестися з Австрії до ЗДА, висловлюю на цьому місці сердечне спасибі! Рівнож дякую за поміч поради п. Д. Куріло.

Г. Одайник.

ІРИНА АРТИМ ПРОЩАННЯ
ЗБІРКА Оповідань в кольоровій оцінці!
Сторін 100, Ціна 35 ц.
Замовлення слати до:
"СВОБОДА"
P. O. BOX 346,
JERSEY CITY 3, N. J.

Maple Coal & Coke Co.
antracite FUEL OIL bituminous OIL BURNERS
SALES & SERVICE
72-74 Box Street
BROOKLYN 22, N. Y.
Deliveries to Brooklyn, Queens & Manhattan.
Українське підприємство
ФЕДЬКА КУДЛАК

EVERGREEN 3-4416-4450

ПАСЕП, Н. ДЖ. — Тов. ім. Івана Франка, від. 97, повідомляє всіх членів, що річні збори відбулися в неділю, 18 грудня, в годині 2. Пополудні, в церкві св. Миколая, 258. Просимо всіх членів прийти на збори, бо це дуже важливі справи до пологодження. Буде теж вибір уряду на 1950 рік. — За уряд: П. Паснак, предс.; Т. Шурпот, кас.; А. Іванів, секр.

ПАСЕП, Н. ДЖ. — Тов. ім. Івана Франка, від. 97, повідомляє всіх членів, що річні збори відбулися в неділю, 18 грудня, в годині 2. Пополудні, в церкві св. Миколая, 258. Просимо всіх членів прийти на збори, бо це дуже важливі справи до пологодження. Буде теж вибір уряду на 1950 рік. — За уряд: П. Паснак, предс.; Т. Шурпот, кас.; А. Іванів, секр.

ПАСЕП, Н. ДЖ. — Тов. ім. Івана Франка, від. 97, повідомляє всіх членів, що річні збори відбулися в неділю, 18 грудня, в годині 2. Пополудні, в церкві св. Миколая, 258. Просимо всіх членів прийти на збори, бо це дуже важливі справи до пологодження. Буде теж вибір уряду на 1950 рік. — За уряд: П. Паснак, предс.; Т. Шурпот, кас.; А. Іванів, секр.

ПАСЕП, Н. ДЖ. — Тов. ім. Івана Франка, від. 97, повідомляє всіх членів, що річні збори відбулися в неділю, 18 грудня, в годині 2. Пополудні, в церкві св. Миколая, 258. Просимо всіх членів прийти на збори, бо це дуже важливі справи до пологодження. Буде теж вибір уряду на 1950 рік. — За уряд: П. Паснак, предс.; Т. Шурпот, кас.; А. Іванів, секр.

ПАСЕП, Н. ДЖ. — Тов. ім. Івана Франка, від. 97, повідомляє всіх членів, що річні збори відбулися в неділю, 18 грудня, в годині 2. Пополудні, в церкві св. Миколая, 258. Просимо всіх членів прийти на збори, бо це дуже важливі справи до пологодження. Буде теж вибір уряду на 1950 рік. — За уряд: П. Паснак, предс.; Т. Шурпот, кас.; А. Іванів, секр.

ПАСЕП, Н. ДЖ. — Тов. ім. Івана Франка, від. 97, повідомляє всіх членів, що річні збори відбулися в неділю, 18 грудня, в годині 2. Пополудні, в церкві св. Миколая, 258. Просимо всіх членів прийти на збори, бо це дуже важливі справи до пологодження. Буде теж вибір уряду на 1950 рік. — За уряд: П. Паснак, предс.; Т. Шурпот, кас.; А. Іванів, секр.

ПАСЕП, Н. ДЖ. — Тов. ім. Івана Франка, від. 97, повідомляє всіх членів, що річні збори відбулися в неділю, 18 грудня, в годині 2. Пополудні, в церкві св. Миколая, 258. Просимо всіх членів прийти на збори, бо це дуже важливі справи до пологодження. Буде теж вибір уряду на 1950 рік. — За уряд: П. Паснак, предс.; Т. Шурпот, кас.; А. Іванів, секр.

ПАСЕП, Н. ДЖ. — Тов. ім. Івана Франка, від. 97, повідомляє всіх членів, що річні збори відбулися в неділю, 18 грудня, в годині 2. Пополудні, в церкві св. Миколая, 258. Просимо всіх членів прийти на збори, бо це дуже важливі справи до пологодження. Буде теж вибір уряду на 1950 рік. — За уряд: П. Паснак, предс.; Т. Шурпот, кас.; А. Іванів, секр.

ПАСЕП, Н. ДЖ. — Тов. ім. Івана Франка, від. 97, повідомляє всіх членів, що річні збори відбулися в неділю, 18 грудня, в годині 2. Пополудні, в церкві св. Миколая, 258. Просимо всіх членів прийти на збори, бо це дуже важливі справи до пологодження. Буде теж вибір уряду на 1950 рік. — За уряд: П. Паснак, предс.; Т. Шурпот, кас.; А. Іванів, секр.

ПАСЕП, Н. ДЖ. — Тов. ім. Івана Франка, від. 97, повідомляє всіх членів, що річні збори відбулися в неділю, 18 грудня, в годині 2. Пополудні, в церкві св. Миколая, 258. Просимо всіх членів прийти на збори, бо це дуже важливі справи до пологодження. Буде теж вибір уряду на 1950 рік. — За уряд: П. Паснак, предс.; Т. Шурпот, кас.; А. Іванів, секр.

ПАСЕП, Н. ДЖ. — Тов. ім. Івана Франка, від. 97, повідомляє всіх членів, що річні збори відбулися в неділю, 18 грудня, в годині 2. Пополудні, в церкві св. Миколая, 258. Просимо всіх членів прийти на збори, бо це дуже важливі справи до пологодження. Буде теж вибір уряду на 1950 рік. — За уряд: П. Паснак, предс.; Т. Шурпот, кас.; А. Іванів, секр.

ПАСЕП, Н. ДЖ. — Тов. ім. Івана Франка, від. 97, повідомляє всіх членів, що річні збори відбулися в неділю, 18 грудня, в годині 2. Пополудні, в церкві св. Миколая, 258. Просимо всіх членів прийти на збори, бо це дуже важливі справи до пологодження. Буде теж вибір уряду на 1950 рік. — За уряд: П. Паснак, предс.; Т. Шурпот, кас.; А. Іванів, секр.

ПАСЕП, Н. ДЖ. — Тов. ім. Івана Франка, від. 97, повідомляє всіх членів, що річні збори відбулися в неділю, 18 грудня, в годині 2. Пополудні, в церкві св. Миколая, 258. Просимо всіх членів прийти на збори, бо це дуже важливі справи до пологодження. Буде теж вибір уряду на 1950 рік. — За уряд: П. Паснак, предс.; Т. Шурпот, кас.; А. Іванів, секр.

ПАСЕП, Н. ДЖ. — Тов. ім. Івана Франка, від. 97, повідомляє всіх членів, що річні збори відбулися в неділю, 18 грудня, в годині 2. Пополудні, в церкві св. Миколая, 258. Просимо всіх членів прийти на збори, бо це дуже важливі справи до пологодження. Буде теж вибір уряду на 1950 рік. — За уряд: П. Паснак, предс.; Т. Шурпот, кас.; А. Іванів, секр.

ПАСЕП, Н. ДЖ. — Тов. ім. Івана Франка, від. 97, повідомляє всіх членів, що річні збори відбулися в неділю, 18 грудня, в годині 2. Пополудні, в церкві св. Миколая, 258. Просимо всіх членів прийти на збори, бо це дуже важливі справи до пологодження. Буде теж вибір уряду на 1950 рік. — За уряд: П. Паснак, предс.; Т. Шурпот, кас.; А. Іванів, секр.

ПАСЕП, Н. ДЖ. — Тов. ім. Івана Франка, від. 97, повідомляє всіх членів, що річні збори відбулися в неділю, 18 грудня, в годині 2. Пополудні, в церкві св. Миколая, 258. Просимо всіх членів прийти на збори, бо це дуже важливі справи до пологодження. Буде теж вибір уряду на 1950 рік. — За уряд: П. Паснак, предс.; Т. Шурпот, кас.; А. Іванів, секр.

ПАСЕП, Н. ДЖ. — Тов. ім. Івана Франка, від. 97, повідомляє всіх членів, що річні збори відбулися в неділю, 18 грудня, в годині 2. Пополудні, в церкві св. Миколая, 258. Просимо всіх членів прийти на збори, бо це дуже важливі справи до пологодження. Буде теж вибір уряду на 1950 рік. — За уряд: П. Паснак, предс.; Т. Шурпот, кас.; А. Іванів, секр.

ПАСЕП, Н. ДЖ. — Тов. ім. Івана Франка, від. 97, повідомляє всіх членів, що річні збори відбулися в неділю, 18 грудня, в годині 2. Пополудні, в церкві св. Миколая, 258. Просимо всіх членів прийти на збори, бо це дуже важливі справи до пологодження. Буде теж вибір уряду на 1950 рік. — За уряд: П. Паснак, предс.; Т. Шурпот, кас.; А. Іванів, секр.

ПАСЕП, Н. ДЖ. — Тов. ім. Івана Франка, від. 97, повідомляє всіх членів, що річні збори відбулися в неділю, 18 грудня, в годині 2. Пополудні, в церкві св. Миколая, 258. Просимо всіх членів прийти на збори, бо це дуже важливі справи до пологодження. Буде теж вибір уряду на 1950 рік. — За уряд: П. Паснак, предс.; Т. Шурпот, кас.; А. Іванів, секр.

ПАСЕП, Н. ДЖ. — Тов. ім. Івана Франка, від. 97, повідомляє всіх членів, що річні збори відбулися в неділю, 18 грудня, в годині 2. Пополудні, в церкві св. Миколая, 258. Просимо всіх членів прийти на збори, бо це дуже важливі справи до пологодження. Буде теж вибір уряду на 1950 рік. — За уряд: П. Паснак, предс.; Т. Шурпот, кас.; А. Іванів, секр.

ПАСЕП, Н. ДЖ. — Тов. ім. Івана Франка, від. 97, повідомляє всіх членів, що річні збори відбулися в неділю, 18 грудня, в годині 2. Пополудні, в церкві св. Миколая, 258. Просимо всіх членів прийти на збори, бо це дуже важливі справи до пологодження. Буде теж вибір уряду на 1950 рік. — За уряд: П. Паснак, предс.; Т. Шурпот, кас.; А. Іванів, секр.

ПАСЕП, Н. ДЖ. — Тов. ім. Івана Франка, від. 97, повідомляє всіх членів, що річні збори відбулися в неділю, 18 грудня, в годині 2. Пополудні, в церкві св. Миколая, 258. Просимо всіх членів прийти на збори, бо це дуже важливі справи до пологодження. Буде теж вибір уряду на 1950 рік. — За уряд: П. Паснак, предс.; Т. Шурпот, кас.; А. Іванів, секр.

НЬЮ-Йорк, Н. П. — Місячні збори Тов. Зоря, від. 69, відбулися в суботу, 17 грудня, в церкві св. Миколая, 258. Просимо всіх членів прийти на збори. — М. Ликтея, секр.

ПАСЕП, Н. ДЖ. — Місячні збори Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 42, відбулися в суботу, 17 грудня, в годині 2. Пополудні, в церкві св. Миколая, 258. Просимо всіх членів прийти на збори, бо це дуже важливі справи до пологодження. Буде теж вибір уряду на 1950 рік. — За уряд: Ф. Гуляка, предс.; П. Головачук, фін. секр.; М. Гуцалюк, кас.; М. Котик, рек. секр.

АКСФОРД, Н. ДЖ. — Бр. св. О. Миколая, від. 174, повідомляє, що річні збори відбулися в суботу, 17 грудня, в церкві св. Миколая, 258. Просимо всіх членів прийти на збори, бо це дуже важливі справи до пологодження. Буде теж вибір уряду на 1950 рік. — За уряд: П. Коваль, предс.; А. Саврон, секр.

СТЕФФОРД, КОНН. — Річні збори Бр. св. Арх. Миколая, від. 350, відбулися в неділю, 18 грудня, в годині 2. Пополудні, в церкві св. Миколая, 258. Просимо всіх членів прийти на збори, бо це дуже важливі справи до пологодження. Буде теж вибір уряду на 1950 рік. — За уряд: Ф. Гуляка, предс.; П. Головачук, фін. секр.; М. Гуцалюк, кас.; М. Котик, рек. секр.

Професійні Оголошення

Dr. S. CHERNOFF
223 — 2nd Ave. (Cor. 14th St.)
N. Y. C. — Tel. GRamercy 7-7697.

Острії й довгочасні недуги чоловіків і жінок. Шкіри. X-Ray. Роздута жила лікуємо без операції. Переводимо аналізи крові для супружних до зволі. — Офісові години: Школа від 10 рано до 7 вечір. В неділю від 11 рано до 1 пополудні.

ХВОРІ НА ШЛУНОК
ЗНАЙДУТЬ ПОЛЕКШУ В ПОЗНАКАХ ХВОРОБИ, ЩО ПОВСТАЄ НАСЛІДОК НАДМІРНОЇ КИСЛОТНОСТІ (HYPERACIDITY)

ЗЛАГДНЕННЯ ТЕРПІТЬ — ЗАМІТНИЙ ЗАСІБ ПРОТИ НАДМІРНОЇ КИСЛОТНОСТІ

Нові надії на вилікування від надмірної кислотності, жаживо розраховані на нові лікарства, що мас силу обмежити надмірність кислотності. Це нове лікарство, жаживач якого потверджує подивуватися наслідки, називається SUBTANIL і воно приносить полекшу майже безпосередньо після того, як відстанеться до шлунка. Воно діє як магнет, абсорбуючи та неутралізуючи надмірну кислотність. Чоловіки і жінки, які раніше хворіли на ці симптоми недуги, відчували жаживачі болі в наслідок газів, згаги, блювання та інших познач надмірної кислотності, потверджують тепер помітну полекшу після уживання SUBTANIL. Лікарство продається з точною гарантією звороту грошей.

Через спеціальну офіртуру, читачі цього часопису можуть дістати SUBTANIL по знижених ціні. Треба лише вислати це повідомлення до: SUMLAR CO., Dept. A-199, 2700 CHURCH AVE., BROOKLYN 26, N. Y. і відстанете дві \$3 пакети за \$5, отже \$1 знижка як звичайна ціна. Не посилайте жаживач грошей. Заплатіть поштареві при відборі.

Імя _____
Адреса _____
Місто _____ Страт _____

Посилайте до:
VALWORTH CO., Dept. A-209,
84 E. 42 St., Brooklyn 3, N. Y.

СЕНЗАЦІЙНИЙ ВИПРОДАЖ
ПЕН КУПОН ВАРТІ \$3.02
14 K GOLD PLATED FILLIGREE
BALL PEN
Передше продавалось по \$5.00

Викладане плитком 16 к. золотом перо і ланцюжок на ключі. Високоблещені блискучими кришталевими в локсусовому подарунковому пуделочку.

Піше 3 роки без наповнювання. Не посилайте грошей. Пішіть купон — заплатіть при достаї. Відовля гарантоване.

Прошу вислати мені негайно — одно перо за \$1.98 — два пера за \$2.98. Замовлюючи два пера заощаджуєте \$1.00.

Імя _____
Адреса _____

Посилайте до:
VALWORTH CO., Dept. A-209,
84 E. 42 St., Brooklyn 3, N. Y.

Comfortable air conditioned
Lytwyn & Lytwyn
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
801 SPRINGFIELD AVENUE, NEWARK, N. J. and IRVINGTON, N. J. Essex 5-3555

OUR SERVICES ARE AVAILABLE ANYWHERE IN NEW JERSEY

ІВАН БУНЬКО
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
заряджує погребам по \$150
ціні так низькій як
ОВСІУГА НАНКАРА

JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer.
437 E. 5th ST., NEW YORK CITY.
Dignified funerals as low as \$150.
Telephone: GRamercy 7-7661.

ПЕТРО ПРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Занимається похоронками в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ

129 EAST 7th STREET
NEW YORK CITY
Tel. ORchard 4-2568

BRANCH OFFICE & CHAPPEL
707 PROSPECT AVENUE
(cor. E. 155 St.)
BRONX, N. Y.
Tel. MErose 5-6577

ІВАН БУНЬКО
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
заряджує погребам по \$150
ціні так низькій як
ОВСІУГА НАНКАРА

JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer.
437 E. 5th ST., NEW YORK CITY.
Dignified funerals as low as \$150.
Telephone: GRamercy 7-7661.

ПЕТРО ПРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Занимається похоронками в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ

129 EAST 7th STREET
NEW YORK CITY
Tel. ORchard 4-2568

BRANCH OFFICE & CHAPPEL
707 PROSPECT AVENUE
(cor. E. 155 St.)
BRONX, N. Y.
Tel. MErose 5-6577

ІВАН БУНЬКО
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
заряджує погребам по \$150
ціні так низькій як
ОВСІУГА НАНКАРА

JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer.
437 E. 5th ST., NEW YORK CITY.
Dignified funerals as low as \$150.
Telephone: GRamercy 7-7661.

ПЕТРО ПРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Занимається похоронками в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ

129 EAST 7th STREET
NEW YORK CITY
Tel. ORchard 4-2568

BRANCH OFFICE & CHAPPEL
707 PROSPECT AVENUE
(cor. E. 155 St.)
BRONX, N. Y.
Tel. MErose 5-6577

ІВАН БУНЬКО
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
заряджує погребам по \$150
ціні так низькій як
ОВСІУГА НАНКАРА

JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer.
437 E. 5th ST., NEW YORK CITY.
Dignified funerals as low as \$150.
Telephone: GRamercy 7-7661.

ПЕТРО ПРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Занимається похоронками в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ

129 EAST 7th STREET
NEW YORK CITY
Tel. ORchard 4-2568

BRANCH OFFICE & CHAPPEL
707 PROSPECT AVENUE
(cor. E. 155 St.)
BRONX, N. Y.
Tel. MErose 5-6577

ІВАН БУНЬКО
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
заряджує погребам по \$150
ціні так низькій як
ОВСІУГА НАНКАРА

JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer.
437 E. 5th ST., NEW YORK CITY.
Dignified funerals as low as \$150.
Telephone: GRamercy 7-7661.

ПЕТРО ПРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Занимається похоронками в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ

129 EAST 7th STREET
NEW YORK CITY
Tel. ORchard 4-2568

БИЗНЕСОВІ НАГОДИ

НА ПРОДАЖ БИЗНЕС:
Лонгетон, цукорки, забавки, ріг 2nd і Grove вул., Jersey City, N. J. Три апартаменти нагорі. Також однокімнатний мурований дім, 6 кімнат і лазничка. Ціна \$4,000. — 228 — 2nd St., Jersey City, N. J.

СТІННИ КАЛЕНДАРІ
на 1950 рік

Чудові Краєвиди, Релігійні. Свята зазначені червоно, пости зазначені рибом.

• **КАЛЕНДАРІ** продаємо подрбно і гуртовно. Для шторників і організацій друкуємо на кал